

P-04-629 Adolygu a gorfodi Deddf Rheoli Ceffylau (Cymru) 2014

Testun y ddeiseb

Ymddengys nad yw Deddf Rheoli Ceffylau (Cymru) 2014 yn addas at y diben ac nad yw'n gwella llesiant ceffylau sy'n pori ar dir comin. Nid oes system foddhaol i gofnodi a rheoli nifer y ceffylau a'r merlod sy'n cael eu gadael i ddioddef a marw yn ystod y gaeaf a misoedd cyntaf y gwanwyn, ac mae'r rheini sy'n goroesi yn bridio ac yn ychwanegu at y broblem o un flwyddyn i'r llall. Rydym ni, y rhai sydd wedi llofnodi isod, yn teimlo bod angen rhoi sawl mesur ychwanegol ar waith:

- 1) Rhoi'r gorau i'r broses o gofrestru/brandio ceffylau sy'n perthyn i gominwyr sydd â hawliau pori cyfreithlon.
- 2) Ni ddylai unrhyw ebolion bori ar dir comin os ydynt dros chwe mis oed oni bai eu bod yn frodorol ac wedi'u trwyddedu (er mwyn diogelu Merlod Mynydd Cymreig)
- 3) Elusennau cofrestredig yn cael yr hawl i gael gwared â cheffylau ar sail llesiant drwy gytundeb â'r heddlu, a symud y merlod i gartrefi maeth sydd wedi'u cymeradwyo ymlaen llaw wrth chwilio am y perchnogion. Pan fo'n bosibl, dylid ailgartrefu'r merlod ar ôl cyfnod penodol o amser.
- 4) Os bydd ceffylau sydd wedi "ymgynnull" yn pori'n anghyfreithlon, ac os na ellir dod o hyd i'r perchnogion, yna dylid gwneud ymdrech i'w hailgartrefu i ddechrau, cyn gwneud unrhyw benderfyniad i'w rhoi i lawr (nid dyma'r weithdrefn bresennol).
- 5) Dylai'r holl weithdrefn fod yn dryloyw a dylai cynghorau fod yn atebol i'r cyhoedd.

Prif ddeisebydd: Lynne Tamblyn

Ysytiriwyd am y tro cyntaf gan y Pwyllgor:

Nifer y llofnodion: 502 a'r lein, 660 papur. Cyfanswm 1162 llofnod